

[Himmelstrup.]

forslag til lov om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl, forslag til lov om udlån til de samme formål indenfor industri og håndværk samt forslag til lov om udlån til de samme formål indenfor fiskeriet og fiskeindustrien, idet nogle af mine partifæller vil gøre bemærkninger om enkeltheder i disse lovforslag, når de kommer til behandling. Men der er visse ting, der i virkeligheden er fælles for samtlige disse lovforslag. Der er f. eks. spørgsmålet om den administration, der knytter sig til hele denne lovgivning. Det omhandles i § 3 i lovforslaget om lån til håndværk og industri, i § 13 i lovforslaget om lån til landbrug, gartneri og frugtavl og i § 7 i lovforslaget om lån til fiskeriet. I disse paragraffer siges det, at administrationen skal foretages af de pågældende ressortministre, og det hedder, at de udgifter, som er forbundet med administrationen, skal søges på de årlige finanslove. Det er naturligvis ganske i overensstemmelse med den aftale, som foreligger om, at der skulle stilles et beløb på 200 mill. kr. til rådighed for de pågældende formål, idet man jo måtte gå ud fra, at udgifter af administrativ art på disse områder blev tilvejebragt på normal måde gennem bevilning på finansloven. Jeg vil dog gerne rejse det spørgsmål, om det ikke i og for sig var naturligere, at man holdt alt dette for sig selv og derfor også lod de administrative udgifter gå ind som en del af de 200 mill. kr., der her stilles til rådighed. Det er naturligvis også en ting, vi kan tale om i det kommende udvalg.

Endelig er der en anden ting, som er fælles for de lovforslag, der står på dagsordenen. Det er for de tre lovforslags vedkommende spørgsmålet om lovens løbetid. Der er ikke sat nogen begrænsning, og det vil altså sige, at de beløb, der stilles til rådighed, er til rådighed, indtil de er opbrugt. Det kan der naturligvis være noget rimeligt i. Men jeg vil dog gøre opmærksom på, at på nogle af de områder, her er tale om, eksisterer der en tidligere lovgivning, der tager sigte på det samme — eller næsten det samme — formål. For industri- og håndværksbedriftenes vedkommende har vi lige siden begyndelsen af 20'erne haft en særlig lånelov, som hedder lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser. Man har set det særsyn, at de beløb, der er blevet stillet til rådighed for de pågældende formål, hver gang denne lov er blevet fornyet — formål, der på mange måder falder sammen med det, der her er tale om —, slet

ikke er blevet benyttet; derfor kunne man jo godt tænke sig den situation indtræde, at de meget betydelige beløb, der her stilles til rådighed, i virkeligheden slet ikke bliver benyttet. Det ville derfor måske være fornuftigt at gøre de pågældende love — altså selve udlånslovene — tidsbegrænsede og sige som så: hvis de beløb, der er stillet til rådighed, ikke er blevet udnyttet indenfor en vis tidsperiode — man kunne sige 5 år, eller hvad vi nu kunne enes om —, bortfalder loven, og de restbeløb, som eventuelt måtte være tilstede, anvendes til afskrivning til samme formål som hovedbeløbet. Men det er jo også et spørgsmål, som vi kan drøfte i det kommende udvalg.

Jeg er naturligvis på det rene med, at hvis man indsætter en sådan bestemmelse, kan man risikere, at der bliver lagt et ganske særligt pres på udnyttelsen af de love, der her er tale om, i de allernærmeste år, og det kan særdeles vel tænkes, at f. eks. materialesituationen i så fald kan volde vanskeligheder. Også dette spørgsmål vil jeg sætte pris på at få drøftet nærmere i det kommende udvalg.

Endelig er der et tredje anliggende, som er fælles for de tre love, der her er tale om, og det er spørgsmålet om udlånsrentens størrelse, den rente, hvortil staten vil udlåne de pågældende beløb. Den er i samtlige tre love fastsat til det samme, 3½ pct., uanset at den sikkerhed, der kan ydes, er meget forskellig for de forskellige erhvervsvedkommende, og i virkeligheden også uanset den løbetid, man har tænkt sig at give disse lån, og uanset de andre forhold, som i almindelighed øver indflydelse på udlånsrentens højde.

I den betænkning, jeg nævnte før, som blev afgivet den 27. marts af udvalget angående forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskat til staten for skatteåret 1950—51 m. v., findes der i slutningen af afsnittet om anvendelsen af Marshallpengene en vis rettesnor for, hvor høj udlånsrenten skal være. Der står her, at udlånsrenten for de pågældende lån bør sættes i forhold til den til enhver tid gældende almindelige lånerente. Og så føjes der til, at den normalt ikke må overstige den rente, staten betaler for lån med tilsvarende løbetid.

Nu vil jeg mene, at når man i alle de tre love, der her er tale om, fikserer den samme udlånsrente, nemlig 3½ pct., følger man i virkeligheden ikke den rettesnor, som er angivet i den nævnte betænkning. Når der står, at udlånsrenten skal sættes i forhold til den til enhver tid gældende almindelige